

GYMNASIUM ATHENEUM HAVO

EXAMENREGLEMENT HAVO VWO

2022 - 2023

Dit examenreglement geldt voor leerlingen die op 1 oktober 2022 leerling zijn van HAVO 4, HAVO 5, VWO 4, VWO 5 of VWO 6 van Het Nieuwe Lyceum te Bilthoven.

Met instemming van de MR vastgesteld op 28 september 2022

Het Nieuwe Lyceum
Jan Steenlaan 38
3723 BV Bilthoven

Het examenreglement van Het Nieuwe Lyceum te Bilthoven is volgens artikel 2.60 van de wet op het voortgezet onderwijs 2020 op 28 september 2022 goedgekeurd en vastgesteld door het bestuur van de Stichting voor Bijzonder Voortgezet Onderwijs Bilthoven.

1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

Begripsbepalingen

1.1 In dit reglement wordt verstaan onder:

<i>teamleiders:</i>	teamleiders van Het Nieuwe Lyceum;
<i>beroep:</i>	kan je aantekenen tegen een besluit van een teamleider genomen als gevolg van een onregelmatigheid
<i>bevoegd gezag:</i>	Rector / bestuurder van Het Nieuwe Lyceum;
<i>College</i>	het college voor examens, genoemd in artikel 2, eerste lid, van de Wet
<i>voor examens:</i>	College voor toetsen en examens;
<i>commissie van</i>	staat onder leiding van de plv. conrector en bestaat verder uit twee
<i>beroep:</i>	onafhankelijke leden van de examencommissie.
<i>eindexamen:</i>	een examen ten minste in het geheel van de voorgeschreven vakken;
<i>Uitvoeringsbesluit</i>	Besluit van 14 oktober 2021, houdende nadere regels over de inrichting,
<i>WVO 2020:</i>	examinering en bekostiging van en deelname aan het voortgezet
	onderwijs (Uitvoeringsbesluit WVO 2020);
<i>examensecretaris:</i>	persoon die belast is met de organisatie van het examen bij Het Nieuwe
	Lyceum te Bilthoven. De rector wijst de examensecretaris uit het
	personeel aan;
<i>examenstof:</i>	de aan de kandidaat te stellen eisen;
<i>examinator:</i>	degene die is belast met het afnemen van het examen in een vak;
<i>gecommitteerde:</i>	een gecommitteerde als bedoeld in artikel 2.56, zesde lid, van de wet en
	artikel 3.22 van het uitvoeringsbesluit WVO 2020;
<i>HD:</i>	Handelingsdeel, schoolexamenonderdeel dat minimaal voldoende
	afgerond moet zijn om toegang te krijgen tot het examen
	hoger algemeen voortgezet onderwijs als bedoeld in artikel 2.5 van de
<i>havo:</i>	wet;
<i>herkansing:</i>	het opnieuw deelnemen aan een toets van het centraal examen of het
	schoolexamen;
<i>inspectie:</i>	de inspectie, bedoeld in artikel 1 van de Wet op het onderwijstoezicht;
<i>kandidaat:</i>	ieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen of deeleindexamen
	wordt toegelaten;
<i>kunstvakken:</i>	de vakken behorende tot de beeldende vorming, alsmede muziek, dans
	en drama;
<i>leerling:</i>	leerling aan Het Nieuwe Lyceum te Bilthoven;
<i>maatschappelijke</i>	stage als bedoeld in artikel 2.32 van de wet;
<i>stage:</i>	
<i>Onze minister:</i>	De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen;
<i>PO:</i>	Praktische opdracht
<i>PTA:</i>	programma van toetsing en afsluiting;
<i>profielwerkstuk:</i>	het in artikel 4 bedoelde profielwerkstuk;
<i>school:</i>	Het Nieuwe Lyceum: middelbare school voor gymnasium, atheneum en
	havo;
<i>schooljaar:</i>	het tijdvak dat aanvangt op 1 augustus en eindigt op 31 juli van het
	daaropvolgende jaar;
<i>SET:</i>	schoolexamen toets

<i>toets:</i>	een toets met schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten, of een praktische opdracht;
<i>toetsmodule:</i>	door de school aangewezen (deel)weken waarop schoolexamentoetsen worden afgenomen;
<i>VT:</i>	voortgangstoets;
<i>Vwo:</i>	Voorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs als bedoeld in artikel 2.4 van de wet;
<i>de Wet:</i>	Wet op het voortgezet onderwijs 2020. Als in dit reglement verwezen wordt naar een artikel, betreft het een verwijzing naar deze wet.

- 1.2 Het bevoegd gezag stelt jaarlijks (vóór 1 oktober) het examenreglement vast. Het treedt in werking op 1 oktober 2022. In het programma van toetsing en afsluiting wordt aangegeven welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst, hoe de verdeling van de examenstof over de toetsen van het schoolexamen is, de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt en wat de regels zijn die aangeven op welke wijze het cijfer voor het schoolexamen voor een leerling tot stand komt.
- 1.3 De rector stuurt het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting vóór 1 oktober aan de inspecteur. Het wordt ook aan alle kandidaten via de mail verstuurd en op de elo van magister gepubliceerd.
- 1.4 In gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist de rector.
- 1.5 De praktische uitvoering van de organisatie berust bij de secretaris van de eindexamens.

Artikel 2

De examencommissie

- 2.1 Een examencommissie heeft ten minste de volgende taken en bevoegdheden
 - a. het borgen van de kwaliteit van de schoolexaminering (procesmatig, inhoudelijk, passend bij de visie van de school en passend bij het afsluitende karakter van het schoolexamen),
 - b. het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om schoolexamens te beoordelen en vast te stellen,
- 2.2 De examencommissie stelt regels vast over de uitvoering van de taken en bevoegdheden, bedoeld in het eerste lid, en de maatregelen die zij in dat verband kan nemen.
- 2.3 Indien een kandidaat bij de examencommissie een verzoek of een klacht indient waarbij een lid van de examencommissie is betrokken, neemt het betrokken lid geen deel aan de behandeling van het verzoek of de klacht.
- 2.4 De examencommissie stelt jaarlijks een verslag op over haar bevindingen bij het borgen van de kwaliteit van de schoolexaminering en verstrekt dit verslag aan het bevoegd gezag.
- 2.5 Het bevoegd gezag stelt een examencommissie in voor elke door de school verzorgde schoolsoort of groep(en) van schoolsoorten.
- 2.6 Het bevoegd gezag draagt er mede door de samenstelling van de examencommissie zorg voor dat het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie voldoende wordt gewaarborgd.
- 2.7 Ten minste één lid van de examencommissie is als docent verbonden aan de schoolsoort of groep van schoolsoorten waarvoor de examencommissie is ingesteld.
- 2.8 Leden van het bevoegd gezag worden niet benoemd tot lid van de examencommissie.

Artikel 3

Afnemen eindexamen

- 3.1 Het examen wordt afgenomen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag.
- 3.2 De praktische uitvoering van de organisatie berust bij de secretaris van de eindexamens.
- 3.3 Deelname aan geplande toetsen is verplicht.

Artikel 4

Indeling eindexamen, profielwerkstuk, praktische opdrachten en handelingsdelen

- 4.1 Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen dan wel uit beide.
- 4.2 Het schoolexamen vwo en havo omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel.
- 4.3 Het profielwerkstuk heeft betrekking op één of meer vakken van het eindexamen. Ten minste één van deze vakken heeft een omvang van 400 uur of meer voor vwo en 320 uur of meer voor havo.
- 4.4 Het inleveren van werk behorend bij een praktische opdracht op of voor de deadline is verplicht. Niet tijdig inleveren wordt beschouwd als onregelmatigheid en als zodanig behandeld.

Artikel 5

Onregelmatigheden

- 5.1 Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is of een toets, praktische opdracht, werkstuk of handelingsdeel niet op tijd heeft afgelegd of ingeleverd, kan het bevoegd gezag maatregelen nemen.
- 5.2 De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
 - a het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen,
 - b het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen,
 - c het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen,
 - d het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door het bevoegd gezag aan te wijzen onderdelen.Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.
- 5.3 Alvorens een beslissing in gevolge het tweede lid wordt genomen, hoort het bevoegd gezag de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan. Het bevoegd gezag raadpleegt aangaande de beslissing eerst alle betrokkenen bij het examen en de teamleider deelt, zo spoedig mogelijk doch binnen een week de beslissing mede aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk.
- 5.4 Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel wordt genomen m.b.t. een toets van het centrale eindexamen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.
- 5.5 Tegen de beslissing van het bevoegd gezag kan door de leerling of diens vertegenwoordiger(s) binnen een week beroep worden aangetekend bij de commissie van beroep die, nadat een onderzoek heeft plaatsgevonden, zo spoedig mogelijk doch binnen twee weken een uitspraak doet. Het adres van de commissie is: Commissie van beroep, p.a. Het Nieuwe Lyceum, Postbus 529, 3720 AM Bilthoven. De commissie van beroep staat onder leiding van de plaatsvervangend rector en bestaat verder uit twee onafhankelijke leden van de examencommissie. De onafhankelijkheid van de leden van de examencommissie staat beschreven in het reglement van de examencommissie.

2 INHOUD VAN HET EXAMEN

Artikel 6

Examenprogramma

- 6.1 Onze Minister stelt, behalve voor door het bevoegd gezag vast te stellen vakken die onderdeel zijn van het eindexamen, voor elk van de onderwijssoorten examenprogramma's vast, waarin zijn opgenomen:
- een omschrijving van de examenstof voor ieder eindexamenvak, en
 - welk deel van de examenstof centraal zal worden geëxamineerd en over welke examenstof het schoolexamen zich uitstrekt.
- 6.2 Een examenprogramma wordt vastgesteld per vak of per groep van vakken.

Artikel 7

Keuze van eindexamenvakken

- 7.1 De kandidaten kiezen, met inachtneming van dit hoofdstuk, in welke vakken zij examen willen afleggen. Voor leerlingen geldt deze keuze voor zover het bevoegd gezag, al dan niet in samenwerking met het bevoegd gezag van een of meer andere scholen, hen in de gelegenheid heeft gesteld zich op het examen in die vakken voor te bereiden.
- 7.2 De kandidaten kunnen, voor zover het bevoegd gezag hun dat toestaat, in meer vakken examen afleggen dan in de vakken die ten minste tezamen een eindexamen vormen.
- 7.3 Het eerste en tweede lid is van overeenkomstige toepassing op kandidaten die deeleindexamen afleggen.

Artikel 8

Eindexamen vwo (atheneum)

- 8.1 Het eindexamen vwo (atheneum) omvat:
- de vakken van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, genoemd in artikel 2.5, eerste lid, van het uitvoeringsbesluit WVO 2020, daaronder tevens begrepen een profielwerkstuk,
 - de vakken van het profieldeel van één van de profielen, genoemd in artikel 2.6 van het uitvoeringsbesluit WVO 2020; en
 - tenminste één vak met een normatieve studielast van tenminste 440 uren van het vrije deel van elk profiel, genoemd in artikel 2.7, van het uitvoeringsbesluit WVO 2020, met dien verstande dat door het bevoegd gezag vast te stellen vakken onderdeel zijn van het eindexamen uitsluitend voor zover Onze Minister daarvoor goedkeuring heeft verleend.
- 8.2 In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een school voor vwo, bij het eindexamen vrijgesteld van de vakken waarvoor vrijstelling of ontheffing is verleend van het volgen van onderwijs op grond van artikel 2.8 en artikel 2.9 van het uitvoeringsbesluit WVO 2020. Bij een ontheffing op grond van artikel 2.9, van het uitvoeringsbesluit WVO 2020 wordt de taal vervangen door een ander vak als bedoeld in het tweede lid van dat artikel.

Artikel 9

Eindexamen vwo (incl. gymnasium)

- 9.1 Het eindexamen vwo (incl. gymnasium) omvat:
- a. de vakken van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, genoemd in artikel 2.5, tweede lid, van het uitvoeringsbesluit WVO 2020, daaronder tevens begrepen een profielwerkstuk,
 - b. de vakken van het profieldeel van één van de profielen, genoemd in artikel 2.6, van het uitvoeringsbesluit WVO 2020; en
 - c. tenminste één vak met een normatieve studielast van tenminste 440 uur van het vrije deel van elk profiel, genoemd in artikel 2.7, van het uitvoeringsbesluit WVO 2020, met dien verstande dat door het bevoegd gezag vast te stellen vakken onderdeel zijn van het eindexamen uitsluitend voor zover Onze Minister daarvoor goedkeuring heeft verleend.
- 9.2 In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een school voor vwo, bij het eindexamen vrijgesteld van de vakken waarvoor vrijstelling of ontheffing is verleend van het volgen van onderwijs op grond van artikel 2.8 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020

Artikel 10

Eindexamen havo

- 10.1 Het eindexamen havo omvat:
- a de vakken van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, genoemd in artikel 2.10 van het uitvoeringsbesluit WVO 2020, daaronder tevens begrepen een profielwerkstuk,
 - b de vakken van het profieldeel van één van de profielen, genoemd in artikel 2.11, van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020, en
 - c ten minste één vak met een normatieve studielast van tenminste 320 uur van het vrije deel van elk profiel, genoemd in artikel 2.12 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020, met dien verstande dat door het bevoegd gezag vast te stellen vakken onderdeel zijn van het eindexamen uitsluitend voor zover Onze Minister daarvoor goedkeuring heeft verleend.
- 10.2 In plaats van de vakken, bedoeld in het eerste lid, kan het eindexamen havo ter keuze van de examenkandidaat overeenkomstige vakken als bedoeld in artikel 2.13 op het niveau van vwo omvatten, voor zover het bevoegd gezag hem dat toestaat.
- 10.3 In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een school voor havo bij het eindexamen vrijgesteld van de vakken waarvoor ontheffing of vrijstelling is verleend van het volgen van onderwijs op grond artikel 2.14 van het uitvoeringsbesluit WVO 2020

Zie voor vrijstellingsregeling bijlage 1.

3 REGELING VAN HET EINDEEXAMEN

3.1 EXAMENREGLEMENT EN PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

Artikel 11

Examenreglement en programma van toetsing en afsluiting

- 11.1 Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs stelt jaarlijks een examenreglement en een programma van toetsing en afsluiting vast. Het programma van toetsing en afsluiting heeft in elk geval betrekking op het desbetreffende schooljaar. Het programma vermeldt in elk geval:
- welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst,
 - de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen,
 - de wijze waarop en de tijdvakken waarbinnen de toetsen van het schoolexamen plaatsvinden, de herkansing daaronder mede begrepen,
 - de wijze van herkansing van het schoolexamen, alsmede
 - de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.
- 11.2 Het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting worden door de rector vóór 1 oktober toegezonden aan de inspectie en verstrekt aan de kandidaten.

3.2 SCHOOLEXAMEN

Artikel 12

Schoolexamen

- 12.1 Het bevoegd gezag bepaalt het tijdstip waarop het schoolexamen aanvangt.
- 12.2 Het schoolexamen wordt afgesloten voor de aanvang van het eerste tijdvak, bedoeld in artikel 2.56 van de wet
- 12.3 Het bevoegd gezag kan in afwijking van het tweede lid een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen in één of meer vakken niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak of in die vakken af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak of in die vakken, doch na de aanvang van het eerste tijdvak.
- 12.4 Indien het bevoegd gezag gebruikmaakt van de afwijkingsbevoegdheid in het derde lid, zendt het de resultaten die zijn behaald met het schoolexamen zo spoedig mogelijk aan de inspectie, tenzij het bevoegd gezag op grond van artikel 8.17, tweede lid, van de wet, examengegevens samen met het persoonsgebonden nummer verstrekt aan Onze Minister.
- 12.5 Het schoolexamen kan bestaan uit de volgende onderdelen:
- schriftelijke toetsen
 - luistertoetsen
 - mondelinge toetsen en debat
 - praktische opdrachten
 - het profielwerkstuk
 - handelingsdelen
- 12.6 vervallen
- 12.7 In het vakspecifiek PTA staan van elk vak
- de toetsen die in het schooljaar afgenomen worden;
 - in welke periode de toets wordt afgenomen;
 - de wijze waarop deze toetsen afgenomen worden;
 - welke toetsen eventueel herkanst kunnen worden;
 - de weging van elke toets.

- 12.8 Een leerling is verplicht zich strikt te houden aan de gestelde deadlines. Het niet op tijd inleveren van (profiel)werkstukken, handelingsdelen, verslagen en dergelijke wordt beschouwd als een onregelmatigheid en als zodanig behandeld.
- 12.9 Voortgangstoetsen (VT's) worden in principe in het eigen lesuur afgenomen of tijdens de toetsweken. Examentoetsen (SET's) worden afgenomen tijdens de toetsweken, met uitzondering van de luistertoetsen bij de moderne vreemde talen. Deze worden afgenomen op de adviesdata van het Cito. Eventuele practica die meetellen als SET kunnen ook op afwijkende momenten worden afgenomen.
- 12.10 Het is niet toegestaan toetsen te geven die over de hele examenstof gaan.
- 12.11 Het PTA geeft de duur van de toets aan. Alleen leerlingen die officieel (dus met een faciliteitenpas) verlenging hebben, mogen doorwerken.
- 12.12 Bij een schriftelijke toets mogen de leerlingen niet voortijdig de toetsruimte verlaten.
- 12.13 Voor de centrale toetsen wordt altijd een apart rooster gemaakt. De juiste tijden en de lokalen worden uiterlijk een week van tevoren bekend gemaakt via magister.
- 12.14 Minstens een week voor het begin van het centraal schriftelijk examen deelt de teamleider aan de kandidaten schriftelijk mede welke eindexamen zij hebben behaald voor het schoolexamen. Dit geldt zowel voor de vakken waarin centraal schriftelijk eindexamen wordt afgelegd, als voor de vakken die met het schoolexamen afgesloten zijn.
- 12.15 De kandidaten zetten hun handtekening onder dit overzicht en leveren dit in bij de teamleider.

Artikel 13

Te laat komen

- 13.1 Vanaf 15 minuten na aanvang van een SET hebben kandidaten geen toegang meer tot deze toetsen. Een leerling die te laat is krijgt geen compensatie van de verloren tijd aan het einde van de toets. Bij luistertoetsen wordt een leerling na aanvang van de toets (als het kijk- of luisterfragment gestart is) niet meer toegelaten. De kandidaat die meer dan 15 minuten te laat is meldt zich bij de teamleider. De kandidaat haalt de toets in op de inhaaldag..

Artikel 14

Absentie

- 14.1 Een leerling is altijd aanwezig bij SET's. Als een leerling onverhoopt niet aanwezig kan zijn dan dienen de ouders vóór aanvang van de toets dit zowel telefonisch bij de loge als schriftelijk (bij voorkeur per mail) met reden te melden bij de betreffende teamleider. De school bepaalt of de reden geldig is en meldt dit aan de ouders.
- 14.2 Absentie bij een examentoets zonder geldige reden (bijvoorbeeld verkeerd in het rooster kijken of verslapen) wordt aangemerkt als onregelmatigheid en als zodanig behandeld (art. 5).
- 14.3 Een kandidaat haalt een gemiste SET na toestemming van de teamleider in.
- 14.4 Als een kandidaat een geldige reden heeft om een toets, praktische opdracht, werkstuk of handelingsdeel niet op tijd af te leggen cq in te leveren, dan dient de kandidaat dit werk op een, door de school bepaald, tijdstip te maken of in te leveren. Het niet op tijd inleveren van (profiel)werkstukken, handelingsdelen, verslagen en dergelijke kan worden beschouwd als een onregelmatigheid en als zodanig behandeld (art. 5).

Artikel 15

Beoordeling schoolexamen

- 15.1 Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.
- 15.2 Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, worden de in het eerste lid genoemde cijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
- 15.3 Voor vakken die alleen een schoolexamen kennen, wordt bij het bepalen van het eindcijfer in twee stappen naar boven afgerond (5,45 wordt 5,5, wordt 6).
- 15.4 In afwijking van het eerste lid wordt het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van elk profiel beoordeeld met «onvoldoende», «voldoende» of «goed». Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de leerling en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van het desbetreffende vak. De beoordeling dient uiterlijk te zijn vastgesteld voor aanvang van het eerste tijdvak.
- 15.5 Voor vwo-atheneum en havo maakt het cijfer van het profielwerkstuk samen met maatschappijleer en culturele en kunstzinnige vorming (voor zover voor deze onderdelen een eindcijfer is bepaald) onderdeel uit van het combinatiecijfer. Voor het berekenen van het combinatiecijfer worden de op de cijferlijst vermelde afgeronde cijfers (bestaande uit gehele getallen) gemiddeld.
Voor vwo-gymnasium maakt het cijfer van het profielwerkstuk samen met maatschappijleer onderdeel uit van het combinatiecijfer. Voor het berekenen van het combinatiecijfer worden de op de cijferlijst vermelde afgeronde cijfers (bestaande uit gehele getallen) gemiddeld.
- 15.6 Voor de aanvang van het centraal examen maakt de teamleider aan de kandidaat bekend, voor zover van toepassing:
 - a welk cijfer of welke cijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen en
 - b de score behaald voor het combinatiecijfer en
 - c de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld.

Artikel 16

Herexamen schoolexamenvakken

- 16.1 De herexamenregeling geldt voor vakken die worden afgesloten met een schoolexamen, bestaande uit SET's: maatschappijleer en wiskunde D.
- 16.2 Een leerling die één van de bovengenoemde vakken wil verbeteren, heeft het recht op het maken van een herexamen. Dit recht geldt voor maximaal één van de genoemde vakken.
- 16.3 Het herexamen omvat minstens de helft van de stof zoals beschreven in het PTA
- 16.4 Het cijfer voor het herexamen wordt bepaald op één decimaal en telt voor 50% mee, het eerder behaalde SE-resultaat voor dat vak ook voor 50%. Beide cijfers worden gemiddeld en dat is het nieuwe eindcijfer. Dit geldt niet als het gemiddelde resultaat lager is dan het SE-resultaat. In dat geval is het eindcijfer gelijk aan het eerder behaalde SE-resultaat.
- 16.5 Het herexamen wordt afgenomen na de laatste reguliere herkansingen, doch uiterlijk tien werkdagen voor aanvang van het eindexamen.
- 16.6 Voor leerlingen die geen wiskunde in hun pakket hebben (dat kan voorkomen bij een C&M-profiel op de havo) is er de wettelijk verplichte rekentoets. Dat is een apart schoolexamen voor rekenen. Het herexamen van rekenen wordt afgenomen aan het eind van leerjaar 4, conform de regeling zoals beschreven in 16.4. Het herexamen rekenen gaat niet ten koste van het aantal herexamens van andere (school)examenvakken.

Artikel 17

Herkansen en inhalen

- 17.1 Bij voortgangstoetsen bepaalt de vakdocent of en wanneer er ingehaald of herkanst mag of moet worden.
- 17.2 Leerlingen die een schoolexametoets met geldige reden missen, halen deze in tijdens het eerstvolgende inhaalmoment.
- 17.3 Het herkansen van een schoolexametoets kan op de volgende momenten:

VWO:

- Na toetsperiode 5.2 mag 1 herkansing worden gemaakt. Dit recht betreft de toetsen uit de toetsperiodes 5.1 en 5.2.
- Na toetsperiode 5.3 mag 1 herkansing worden gemaakt. Dit recht betreft de toetsen uit de toetsperiode 5.3.
- Na toetsperiode 5.4 mag 1 herkansing worden gemaakt. Dit recht betreft de toetsen uit de toetsperiode 5.4, en mag alleen gebruikt worden mits de bevordering naar V6 een feit is.
- Na toetsperiode 6.1 mag 1 herkansing worden gemaakt. Dit recht betreft de toetsen uit de toetsperiode 6.1.
- Na toetsperiode 6.2 mag 1 herkansing worden gemaakt. Dit recht betreft de toetsen uit de toetsperiode 6.2.
- Na toetsperiode 6.3 mag 1 herkansing worden gemaakt. Dit recht betreft de toetsen uit de toetsperiode 6.3.

HAVO:

- Na toetsperiode 4.3 mag 1 herkansing worden gemaakt. Dit recht betreft de toetsen uit de toetsperiode 4.1 t/m 4.3.
- Na toetsperiode 4.4 mag 1 herkansing worden gemaakt. Dit recht betreft de toetsen uit de toetsperiode 4.4, en mag alleen gebruikt worden mits de overgang naar H5 al een feit is.
- Na toetsperiode 5.1 mag 1 herkansing worden gemaakt. Dit recht betreft de toetsen uit de toetsperiode 5.1.
- Na toetsperiode 5.2 mag 1 herkansing worden gemaakt. Dit recht betreft de toetsen uit de toetsperiode 5.2.
- Na toetsperiode 5.3 mag 1 herkansing worden gemaakt. Dit recht betreft de toetsen uit de toetsperiode 5.3.

Een herkansbare toets wordt maar één keer voor herkansing aangeboden. Welke toetsen per herkansingsronde herkansbaar zijn wordt bepaald door de toetscodes uit het PTA.

- 17.4 De aanvraag van een herkansing moet vóór een vastgestelde datum gebeuren. De aanvraag gaat digitaal. De leerling krijgt hiervoor een uitnodiging via de schoolmail. De kandidaat is verantwoordelijk voor de juiste aanvraag op het juiste tijdstip. Aanvragen die te laat worden ingediend en aanvragen die verkeerd worden ingediend, worden niet in behandeling genomen.
- 17.5 Een leerling die door bijzondere omstandigheden twee of meer toetsen in moet halen, doet hiervoor een aanvraag bij de teamleider.
- 17.6 Bij herkansingen telt het hoogst behaalde cijfer van het oorspronkelijke werk of van het herkansingswerk.
- 17.7 Het ongeoorloofd absent zijn of herhaaldelijk te laat komen in lessen kan worden bestraft met het verlies van een herkansing. Dit ter bepaling van de teamleider.

4 CENTRAAL EXAMEN

Artikel 18

Tijdvakken en afneming centraal examen

- 18.1 Het centraal examen voor de scholen voor voortgezet onderwijs kent een eerste, tweede en derde tijdvak.
- 18.2 Het eerste en tweede tijdvak worden afgenomen in het laatste leerjaar.
- 18.3 Het derde tijdvak wordt aansluitend aan het laatste leerjaar afgenomen.
- 18.4 Het College voor examens kan vakken aanwijzen waarin wegens het zeer geringe aantal kandidaten, het centraal examen in het tweede tijdvak wordt afgenomen door het College voor examens.
- 18.5 Bij toepassing van het derde of vierde lid, gelden de volgende regels:
- de rector deelt aan Onze Minister mee welke kandidaten het centraal examen zullen afleggen en in welke vakken;
 - de kandidaten leveren de opgaven, de door hen gemaakte aantekeningen alsmede andere door hen gemaakte stukken in bij een van degenen die toezicht houden. Het College voor examens bepaalt, in welke gevallen wordt afgeweken van de eerste volzin alsmede in welke gevallen en op welk tijdstip de opgaven, de aantekeningen en de andere stukken, bedoeld in die volzin aan de kandidaten worden teruggegeven;
 - het College voor examens deelt het door de kandidaat behaalde cijfer voor het centraal examen aan de rector mee.
- 18.6 Het College voor examens kan bepalen dat een toets wordt afgenomen op een tijdstip dat is gelegen voor de aanvang van het eerste tijdvak.
- 18.7 Het bevoegd gezag kan een leerling uit het voorlaatste leerjaar toelaten tot het centraal examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen.
- 18.8 Indien toepassing wordt gegeven aan het zevende lid, wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voor aanvang van het eerste tijdvak in dat leerjaar.

Artikel 19

Regels omtrent het centraal examen

- 19.1 Onze Minister zorgt ervoor dat de opgaven, bedoeld in artikel 2, onderdeel c, van de Wet College voor toetsen en examens tijdig beschikbaar worden gesteld aan de rector van de school.
- 19.2 De rector zorgt ervoor, dat de opgaven voor het centraal examen geheim blijven tot de aanvang van de toets waarbij deze opgaven aan de kandidaten worden voorgelegd. Het College voor examens kan opgaven aanwijzen waarop de eerste volzin niet van toepassing is.
- 19.3 Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen van welke aard ook, aangaande de opgaven gedaan, uitgezonderd mededelingen van het College voor examens.
- 19.4 De rector draagt er zorg voor dat het nodige toezicht bij het centraal examen wordt uitgeoefend.
- 19.5 Uiterlijk een maand voor het centraal schriftelijk eindexamen wordt het rooster van dit examen gepubliceerd via magister.
- 19.6 Bij dit tijdschema staat ook een overzicht van de toegestane hulpmiddelen.
- 19.7 Regels in de examenzaal:
- Zij die toezicht hebben gehouden, maken een proces-verbaal op. Zij leveren dit bij de rector samen met het gemaakte examenwerk;
 - Het centraal examen wordt afgenomen op de tijdstippen die door de overheid worden vastgesteld;
 - Elke kandidaat neemt plaats aan de tafel waarop een map met zijn naam en examennummer is aangegeven. De kandidaat is niet vrij om te gaan zitten waar hij wil. De kandidaat mag niet zonder toestemming zijn plaats verlaten;
 - De kandidaat moet ertoe zorgdragen dat hij ruimschoots op tijd in de examenzaal aanwezig is, minimaal een kwartier voor aanvang van het examen. Op het moment dat de envelop met

het examenwerk wordt open gemaakt is de zitting van het examen begonnen en mag er niet meer gesproken worden;

- Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten;
- De aan de kandidaten voorgelegde opgaven voor een toets van het centraal examen blijven in het examenlokaal tot het einde van die toets;
- Het examenwerk wordt met (bal)pen gemaakt met uitzondering van tekeningen en grafieken. Het gebruik van correctielak is niet toegestaan;
- Het werk wordt gemaakt op papier dat door de school wordt verstrekt. Ook kladpapier, dat niet hoeft te worden ingeleverd, wordt door de school verstrekt;
- Bij een aantal vakken mag gebruik worden gemaakt van extra hulpmiddelen. Van welke hulpmiddelen gebruik kan worden gemaakt wordt door de vakdocent kenbaar gemaakt;
- In bijzondere gevallen kan een leerling bij het examen gebruik maken van, een laptop met voorleessoftware of andere hulpmiddelen. Een aanvraag hiervoor moet in oktober van het voorgaande kalenderjaar door de ouders en/of de kandidaat bij de teamleider ingediend worden;
- De kandidaat zorgt dan zelf voor de aanschaf van dit hulpmiddel. De leerling maakt tijdig met de teamleider afspraken over het gebruik van deze hulpmiddelen;
- Het is tijdens de toetsen niet toegestaan om rekenmachines, woordenboeken en ander hulpmateriaal aan/van elkaar te lenen.
- Bij ministeriële regeling kan ten aanzien van een of meer zittingen worden bepaald dat de kandidaten de opgaven, de door hen gemaakte aantekeningen en de andere stukken, bedoeld in de eerste volzin, aan de kandidaten worden teruggegeven;
- Etuis en hoesjes van rekenmachines mogen tijdens het examen niet op de tafel liggen, maar naast de stoel op de vloer;
- Het is niet toegestaan jassen, tassen, boeken en geheugendragers (zoals mobiele telefoon, smartwatch enz) mee te nemen in het examenlokaal m.u.v. wettelijk toegestane hulpmiddelen;
- Zonder toestemming van een toezichthouder mag een kandidaat gedurende een examenzitting de examenzaal niet verlaten;
- Deelname aan een zitting betekent, dat het eenmaal gemaakte werk zijn geldigheid behoudt.

Artikel 20

Vaststelling score en cijfer centraal examen

- 20.1 De examinator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg de score voor het centraal examen vast. Indien de examinator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.
- 20.2 De rector stelt het cijfer voor het centraal examen in een vak vast op grond van de score, bedoeld in het eerste lid, en met inachtneming van de regels, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel e, van de Wet College voor examens.

Artikel 21

Niet op regelmatige wijze afgenomen centraal examen

- 21.1 Indien het centraal examen naar het oordeel van de inspectie niet op regelmatige wijze heeft plaatsgehad kan zij besluiten dat het geheel of gedeeltelijk voor een of meer kandidaten opnieuw wordt afgenomen.
- 21.2 De inspectie verzoekt het College voor examens nieuwe opgaven vast te stellen en bepaalt op welke wijze en door wie het examen zal worden afgenomen.

Artikel 22

Onvoorziene omstandigheden centraal examen

- 22.1 Indien door onvoorziene omstandigheden het centraal examen in één of meer vakken aan één of meer scholen niet op de voorgeschreven wijze kan worden afgenomen, beslist Onze Minister hoe alsdan moet worden gehandeld.

Artikel 23

Verhinderung centraal examen

- 23.1 Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de rector, is verhinderd bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen voor ten hoogste twee toetsen per dag alsnog te voltooien.
- 23.2 Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van het College voor examens zijn eindexamen te voltooien.
- 23.3 De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de rector aan bij het College voor examens. In dat geval deelt de rector aan het College voor examens mede, wanneer dat zich voordoet, dat ten behoeve van de kandidaat toepassing is gegeven aan artikel 3.54 en/of 3.55 van het uitvoeringsbesluit WVO 2020, en waaruit deze toepassing bestaat.
- 23.4 Na afloop van het derde tijdvak deelt het College voor examens het resultaat mede aan de rector.

5 UITSLAG, HERKANSING EN DIPLOMERING

Artikel 24

Eindcijfer eindexamen

- 24.1 Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
- 24.2 De rector bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Indien de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
- 24.3 Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer. Voor de afronding in dergelijke gevallen wordt gehandeld volgens art. 15.3 van dit reglement.

Artikel 25

Vaststelling uitslag

- 25.1 De rector en de secretaris van het eindexamen stellen in geval van een eindexamen de uitslag vast met inachtneming van artikel 3.34 en (voor zover van toepassing) artikel 3.47 van het uitvoeringsbesluit WVO 2020.
- 25.2 De uitslag luidt «geslaagd» of «afgewezen».
- 25.3 Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen betrekken de rector en de secretaris van het eindexamen een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen.

Artikel 26

Uitslag

- 26.1 De kandidaat die eindexamen vwo of havo heeft afgelegd, is geslaagd wanneer voldaan is aan artikel 26.1 a tot en met d en aan artikel 26.2 (havo) en 26.3 (vwo), namelijk
- a indien het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is,
b indien hij:
- 1° voor al zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald,
 - 2° voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald,
 - 3° voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6,0 bedraagt, dan wel
 - 4° voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald dan wel voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor één van deze vakken als eindcijfer 5 heeft behaald, en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6,0 bedraagt,
- c indien geen van de eindcijfers lager is dan 4, en
- d indien het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, zijn beoordeeld als «voldoende» of «goed».
- 26.2 Voor de havo-leerlingen die dit schooljaar (2022-2023) centraal eindexamen doen geldt tevens het volgende.
- Voor de vakken Nederlands, Engels en wiskunde A/B mag de leerling maximaal 1 vak met een 5 als eindcijfer afsluiten. Voor leerlingen zonder wiskunde geldt dat ten hoogste één vijf voor Nederlands en Engels behaald mag worden.

- Een leerling is dus gezakt als
- er meer dan één vijf voor deze vakken wordt gescoord;
 - er een vier of lager voor deze vakken wordt gescoord.
- 26.3 Voor de vwo-leerlingen die dit schooljaar (2022-2023) centraal eindexamen doen, geldt tevens het volgende.
Voor de vakken Nederlands, Engels, wiskunde A/B/C mag de leerling maximaal 1 vak met een 5 als eindcijfer afsluiten.
Een leerling is dus gezakt als
- er meer dan één vijf voor deze vakken wordt gescoord;
 - er een vier of lager voor deze vakken wordt gescoord.
- 26.4 Bij de uitslagbepaling wordt het gemiddelde van de eindcijfers van ten minste de volgende onderdelen aangemerkt als het eindcijfer van één vak, het combinatiecijfer, voor zover voor deze onderdelen een eindcijfer is bepaald: culturele en kunstzinnige vorming, maatschappijleer en het profielwerkstuk.
- 26.5 Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag is vastgesteld, maakt de rector deze schriftelijk aan iedere kandidaat bekend, onder mededeling van het in artikel 3.38 bepaalde. De uitslag is de definitieve uitslag indien artikel 3.38, eerste lid, geen toepassing vindt.

Artikel 27

Herkansing centraal examen

- 27.1 De kandidaat stelt de rector voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het recht op herkansing.
- 27.2 Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
- 27.3 Na afloop van de herkansing in het laatste leerjaar wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van artikel 3.39 en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.

Artikel 28

Diploma en cijferlijst

- 28.1 De rector reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld:
- a de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen,
 - b het vak of de vakken en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk,
 - c de beoordeling van de vakken culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding,
 - d de eindcijfers voor de examenvakken met inbegrip van het cijfer bepaald op grond van artikel 49, vierde lid, en
 - e de uitslag van het eindexamen.
- 28.2 De rector reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat, daaronder mede begrepen de kandidaat die zijn eindexamen met gunstig gevolg heeft voltooid ten overstaan van het College voor examens, een diploma uit, waarop het profiel of de profielen zijn vermeld die bij de uitslag zijn betrokken.
- 28.3 Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.
- 28.4 Onze Minister stelt het model van de cijferlijst vast.
- 28.5 Voor de vermelding op de cijferlijst van vakken waarvoor de kandidaat vrijstelling of ontheffing is verleend bij het eindexamen geldt het volgende:
- 1° de vakken culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel worden niet vermeld op de cijferlijst indien de kandidaat het eindexamen aflegt aan een instelling voor educatie en beroepsopleiding;

- 2° de vakken maatschappijleer en culturele kunstzinnige vorming waarvoor de kandidaat bij het eindexamen vwo is vrijgesteld op grond van het bezit van een diploma havo, worden niet vermeld op de cijferlijst;
- 3° vakken waarvoor de kandidaat is vrijgesteld op grond van artikel 3.64 van het uitvoeringsbesluit WVO 2020, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
- 4° vakken waarvoor de kandidaat bij het eindexamen vwo is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen havo of eindexamen vmbo waarvan deze vwo-vakken deel uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
- 5° vakken waarvoor de kandidaat bij het eindexamen havo is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen vmbo waarvan deze vakken dan wel de overeenkomstige vakken, bedoeld in 2.14 van het uitvoeringsbesluit WVO 2020 deel uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
- 6° andere vakken waarvoor de kandidaat vrijstelling of ontheffing is verleend, worden vermeld op de cijferlijst, zonder vermelding van een cijfer;

28.6 De rector en de secretaris van het eindexamen tekenen de diploma's en de cijferlijsten.

Artikel 29

Duplicaten en afgifte verklaringen

- 29.1 Duplicaten van afgegeven diploma's, certificaten, bewijzen van ontheffing en cijferlijsten worden niet verstrekt.
- 29.2 Een schriftelijke verklaring dat een in het eerste lid bedoeld document is afgegeven, welke verklaring dezelfde waarde heeft als dat document zelf, kan uitsluitend door Onze Minister worden verstrekt.

6 OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 30

Afwijking wijze van examineren

- 30.1 De rector kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de rector de wijze waarop het examen zal worden afgelegd, met dien verstande dat aan de overige bepalingen in dit besluit wordt voldaan. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
- 30.2 Kandidaten kunnen in bepaalde gevallen verlenging krijgen bij het maken van toetsen. Deze verlenging bedraagt maximaal 15 minuten voor een toets van één lesuur, en maximaal 30 minuten voor alle toetsen die langer duren.
- 30.3 Het recht op verlenging wordt alleen gegeven nadat een schriftelijk verzoek hiertoe van een daartoe gerechtigde deskundige (geregistreeerde (GZ)-psycholoog, orthopedagoog of arts) is ingediend.
- 30.4 Leerlingen die recht hebben op verlenging krijgen een faciliteitenpas waarop dit is aangegeven. Tijdens een toets ligt deze pas duidelijk zichtbaar op tafel. Zonder pas is er geen recht op verlenging. Faciliteitenpassen worden in principe slechts éénmalig uitgegeven. De leerling is verantwoordelijk voor het bewaren van de pas gedurende de schoolloopbaan.
- 30.5 Leerlingen die een leerjaar over doen, kunnen in bepaalde gevallen vrijstelling krijgen voor het volgen van lessen en/of het handhaven van eerder behaalde resultaten. Dit betreft de vakken CKV, levensbeschouwing en maatschappijleer. Daarnaast kan dit het geval zijn voor het profielwerkstuk, voor praktische opdrachten en voor mondelingen. Vrijstellingen zijn nooit een automatisme. Recht hierop wordt pas verkregen na overleg met de vakdocent en mentor en na toestemming van de teamleider. Met name als er sprake is van een reële mogelijkheid om een cijfer te verhogen, kan een leerling alsnog verplicht worden een vak of onderdeel te volgen.

- 30.6 Als er vrijstelling is verkregen, dient een leerling zelf aan te geven welke vervangende schoolactiviteiten hij/zij in de vrijgevallen tijd gaat verrichten. Hiervoor dient ook expliciete toestemming van de teamleider te worden verkregen.
- 30.7 Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
- a er een deskundigenverklaring is die door een ter zake deskundige psycholoog of orthopedagoog is opgesteld,
 - b de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
 - c een andere aanpassing kan slechts worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
- 30.8 Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:
- a het vak Nederlandse taal en literatuur;
 - b het vak Nederlandse taal;
 - c enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
- 30.9 De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten.
- 30.10 Van elke afwijking op grond van het derde lid wordt mededeling gedaan aan de inspectie.

Artikel 31

Gegevensverstrekking

- 31.1 Zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de eindcijfers in het voorlaatste leerjaar, voor zover van toepassing, en na de vaststelling van de definitieve uitslag stuurt het bevoegd gezag aan Onze Minister en aan de inspectie een opgave waarop voor de kandidaten voor zover van toepassing zijn vermeld:
- a het profiel of de profielen dan wel de leerweg waarop het examen betrekking heeft;
 - b de vakken waarin examen is afgelegd;
 - c de cijfers van het schoolexamen alsmede in voorkomend geval en het vak of de vakken waarop het profielwerkstuk betrekking heeft;
 - d de cijfers van het centraal examen;
 - e de eindcijfers;
 - f de uitslag van het eindexamen.
- 31.2 Het eerste lid is niet van toepassing op een bevoegd gezag dat op grond van artikel 8.17, tweede lid, van de wet examengegevens samen met het persoonsgebonden nummer verstrekt aan Onze Minister.

Artikel 32

Bewaren examenwerk

- 32.1 Het werk van het centraal examen der kandidaten wordt gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de rector, ter inzage voor belanghebbenden.
- 32.2 Een door de rector en de secretaris van het eindexamen ondertekend exemplaar van de opgave, bedoeld in artikel 56 wordt gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag in het archief van de school bewaard.

- 32.3 De rector draagt er zorg voor dat een volledig stel van de bij de centrale examens gebruikte opgaven gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het archief van de school.
- 32.4 Een kandidaat die voor een vak ten overstaan van het College voor examens centraal examen aflegt met geheime opgaven, kan omtrent zijn werk gedurende genoemde periode van zes maanden inlichtingen inwinnen bij het College voor examens.

Artikel 33

Gespreid examen

- 33.1 Het bevoegd gezag kan, de inspectie gehoord, toestaan dat een kandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is, en een kandidaat die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle betrokken eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daarop volgende schooljaar aflegt. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten.
- 33.2 Het bevoegd gezag geeft zijn in het eerste lid bedoelde toestemming uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan het bevoegd gezag afwijken van de eerste volzin ten behoeve van een kandidaat die nog niet in alle betrokken eindexamenvakken centraal examen heeft afgelegd.
- 33.3 Artikel 3.38 van het uitvoeringsbesluit WVO 2020, eerste tot en met vierde lid, m.b.t. het herkansen van een toets van het centrale eindexamen, is ten aanzien van de kandidaat van toepassing in het eerste en in het tweede schooljaar van het gespreid centraal examen, met dien verstande dat het in dat artikel bedoelde recht in het eerste schooljaar ontstaat nadat de eindcijfers van de vakken waarvoor in het eerste schooljaar het centraal examen is afgesloten, voor de eerste maal zijn vastgesteld.
- 33.4 vervallen.
- 33.5 De rector en de secretaris stellen op verzoek van de kandidaat de uitslag van het eindexamen reeds vast aan het einde van het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen of het gespreid schoolexamen, met overeenkomstige toepassing van artikel 3.34.

Artikel 34

Programma van toetsing en afsluiting: wijziging

- 34.1 Het bevoegd gezag kan het programma van toetsing en afsluiting na 1 oktober slechts wijzigen:
- in het geval van een bijzonder onvoorziene omstandigheid die leidt tot praktische onuitvoerbaarheid van het programma van toetsing en afsluiting; of
 - ter verbetering van een kennelijke onjuistheid of kennelijke onvolledigheid in het programma van toetsing en afsluiting.
- 34.2 De examencommissie wordt vooraf in de gelegenheid gesteld om te adviseren over een wijziging als bedoeld in het eerste lid.
- 34.3 Het bevoegd gezag kan bij de vaststelling van een wijziging van het programma van toetsing en afsluiting slechts afwijken van het advies van de examencommissie:
- na overleg met de examencommissie; en
 - indien het bevoegd gezag de afwijking schriftelijk heeft gemotiveerd.
- 34.4 Het bevoegd gezag behoeft voor het vaststellen van een wijziging van het programma van toetsing en afsluiting de instemming van de medezeggenschapsraad van de school, bedoeld in artikel 10, eerste lid, onder b, WMS.

Artikel 35

slotbepaling

In gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist de rector/bestuurder, met inachtneming van het uitvoeringsbesluit WVO 2020.

Eindexamensecretaris: mevr. Saskia Plekkenpol

BIJLAGE 1 is nu uitvoeringsbesluit WVO 2020 artikel 2.8, 2.9 en 2.14. LO nog niet terug gevonden (WVO 2020 artikel 2.33 lid 4?)

Inrichtingsbesluit WVO - Artikel 26e. Vrijstellingen en ontheffingen v.w.o. en h.a.v.o.

1. Het bevoegd gezag van een school voor vwo of havo kan een leerling ontheffing verlenen van het volgen van het onderwijs in het vak lichamelijke opvoeding indien de leerling vanwege diens lichamelijke gesteldheid niet in staat is dit onderwijs te volgen. Het bevoegd gezag geeft de inspectie kennis van de verleende ontheffing en vermeldt daarbij de gronden waarop deze ontheffing berust.
2. De leerling van een school voor vwo die in het bezit is van het diploma havo is vrijgesteld van het volgen van onderwijs in de volgende vakken van het gemeenschappelijk deel: algemene natuurwetenschappen en maatschappijleer. Indien het betreft het atheneum is deze leerling tevens vrijgesteld van het volgen van onderwijs in het vak culturele en kunstzinnige vorming.
3. De leerling van een school voor vwo die in het bezit is van het diploma havo of het diploma vmbo en die in plaats van de vakken, genoemd in artikel 26c, respectievelijk artikel 10 van de wet, of als extra vak examen heeft afgelegd in één of meer vakken van artikel 26b, is vrijgesteld van het volgen van onderwijs in dit vak respectievelijk deze vakken.
4. Het bevoegd gezag van een atheneum kan een leerling ontheffing verlenen van het volgen van onderwijs in de taal genoemd in artikel 26b, eerste lid, onder c, in de volgende gevallen:
 - a. de leerling heeft een stoornis die specifiek betrekking heeft op taal of een zintuiglijke stoornis die effect heeft op taal;
 - b. de leerling heeft een andere moedertaal dan de Nederlandse taal of de Friese taal;
 - c. de leerling volgt onderwijs in het profiel natuur en techniek of het profiel natuur en gezondheid en het onderwijs in de taal verhindert naar verwachting een succesvolle afronding van de opleiding.
5. Bij toepassing van het vierde lid, wordt de taal vervangen door een van de vakken of programmaonderdelen, genoemd in artikel 26b, derde tot en met zesde lid, of in het zevende lid, onder c of d, met een normatieve studielast van tenminste 440 uren, ter keuze van de leerling, voor zover het bevoegd gezag deze als zodanig aanbiedt.
6. De leerling van een school voor havo die in het bezit is van het diploma vmbo en die in plaats van de vakken, genoemd in artikel 10 van de wet, of als extra vak examen heeft afgelegd in één of meer vakken van artikel 26c of 26b, is vrijgesteld van het volgen van onderwijs in dit vak respectievelijk deze vakken.